ITAA-ZINE

Nummer 10 | December 2021

Maandelijkse uitgave – Afgiftekantoor Gent X – P409030

De wetgever scherpt de wet op de betalings-achterstand voor handels-transacties verder aan

De ‘wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties’ is een belangrijk instrument tegen wanbetalers. De wet, die een Europese richtlijn omzet, werd in 2013 een eerste maal grondig herzien. In 2019 werd een bijzondere regeling opgenomen ter bescherming van kmo’s als schuldeisers. In de praktijk is echter gebleken dat de huidige bepalingen onvoldoende streng zijn om de toenemende betalingsachterstand aan te pakken.

iStockphoto.com/demaerre

ITAA

Institute
for Tax Advisors
& Accountants

Hoop en optimisme voor 2022 3

De wetgever scherpt de wet op de betalingsachterstand voor handelstransacties verder aan 4

Boekhoudkundige verwerking van interesten wegens betalingsachterstand 8

Van welke internationale organisaties is ITAA lid? 9

Fiscus belicht thuiswerkvergoeding 13

Colofon

ITAA-zine
Maandelijks tijdschrift van het ITAA
(verschijnt niet in januari en juli)
nr. 10/2021

ADMINISTRATIE EN REDACTIE
ITAA, Emile Jacqmainlaan 135/2,
B-1000 Brussel
Tel.: +32 2 240 00 00
E-mail: info@itaa.be

COÖRDINATIE
Stéphane De Bremaeker (NL) –
stephane.debremaeker@itaa.be
Gaëtan Hanot (FR) – gaetan.hanot@itaa.be

REDACTIECOMITÉ
Stéphane De Bremaeker, Gaëtan Hanot, Johan De Coster, Chantal Demoor, Nathalie Lambot, Carine Govaert, François Lezaack, Bart Van Coile (voorzitter), Frédéric Delrue (ondervoorzitter), Geert Lenaerts, Eric Steghers

AFBEELDINGEN
iStockphoto

VERTALINGEN
House of Words

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
B. Van Coile, Emile Jacqmainlaan 135/2,
B-1000 Brussel

MEDEDELING VOOR DE LEZERS
De auteurs, het redactiecomité en de uitgever streven naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie, waarvoor ze echter niet aansprakelijk kunnen worden gesteld. De opinieartikelen vertegenwoordigen de inzichten en de mening van de auteurs en dus niet noodzakelijk die van het Instituut of van het redactiecomité.

Het Instituut van de Belastingadviseurs en Accountants (IBA) is opgericht bij wet van 17 maart 2019. Het IBA gaat door het leven als ITAA, en is het resultaat van een fusie tussen het IAB en het BIBF. Het ITAA wordt bestuurd door een Raad en een Uitvoerend comité. Voor meer informatie: www.itaa.be.

UITGEVER
Wolters Kluwer België
Motstraat 30, B-2800 Mechelen

Wolters Kluwer

Hoop en optimisme voor 2022

Geachte confraters,

Het jaar 2021 dat stilaan ten einde loopt is op gezondheidsvlak in grote lijnen vergelijkbaar met het jaar 2020. De komst van de vaccins en de vaccinatiecampagne brachten echter een sprankeltje hoop voor de planeet en voor ons land in het bijzonder.

In deze moeilijke context bleven onze leden hun cliënten zo goed als ze konden bijstaan en adviseren. De werkdruk van de meeste van onze kantoren is erg hoog geworden. Door de crisis en de daaruit voortvloeiende hulpaanvragen is de dienstverlening aan de cliënten een stuk complexer geworden. Bovendien werden onze leden opnieuw geconfronteerd met herhaaldelijke storingen van de toepassingen van de FOD Financiën, waardoor de stress toenam en een angstwekkende sfeer ontstond. Ons Instituut heeft uiteraard tijdens de onderhandelingen met de administraties bijkomende termijnen voor de indiening van de aangiften genegotieerd en verkregen.

Dit jaar heeft het ITAA het platform voor permanente vorming ontwikkeld waarin de organisatoren van vormingen gemakkelijk de seminaries die ze organiseren kunnen voorstellen en aanwezigheidsattesten kunnen uitreiken aan de deelnemers.

Op het vlak van het mandaat van de Raad zijn we al halfweg. De strategische Raad van september, die werd voorbereid door het strategisch uitvoerend comité, heeft een balans van de werkzaamheden van de clusters opgemaakt en een roadmap uitgewerkt tot april 2023, wanneer de nieuwe Raad verkozen wordt. We zullen nog wel de gelegenheid krijgen om hier later op terug te komen. Op het vlak van deontologie dient een nieuw koninklijk besluit de regels te bepalen die gelden voor ons beroep.

Dit jaar heeft het ITAA het platform voor permanente vorming ontwikkeld waarin de organisatoren van vormingen gemakkelijk de seminars die ze organiseren kunnen voorstellen en aanwezigheidsattesten kunnen uitreiken aan de deelnemers. Dat vertaalt zich in veel tijdswinst voor het ITAA-lid omdat die zelf zijn vormingsuren niet meer hoeft in te geven.

Op het vlak van de stage hebben we het programma voor het toelatingsexamen, het bekwaamheidsexamen en ook een praktische brochure met de kalender en de nodige uitleg voor de deelname aan een examen gepubliceerd.

In de huidige context heeft het ITAA zijn kwaliteitstoetsingen voortgezet en de vastlegging van de beroepsnormen in gang gezet. Het Instituut heeft er ook bij de FOD Justitie op aangedrongen dat de accountants en de belastingadviseurs op gelijke voet gesteld zouden worden met de advocaten voor wat de discrepanties betreft tussen het UBO-register en het aandeelhoudersregister. **De fysieke bescherming van onze leden en de naleving van het beroepsgeheim zijn voor ons topprioriteiten**. Het Instituut heeft ook de leden financieel geholpen die werden getroffen door de overstromingen van de maand juli. In dezelfde geest heeft de dienst SOS ITAA ook leden of hun gezin geholpen die in de loop van dit jaar in moeilijkheden zijn geraakt. In ons jaarverslag dat we volgend jaar publiceren zullen we dieper ingaan op deze en vele andere topics.

We willen u ook een boodschap van hoop en optimisme meegeven. Onze economie en onze ondernemingen hebben deze gezondheidscrisis met uw hulp zo goed als ze konden doorstaan. De leden van het ITAA hebben hier in grote mate toe bijgedragen en we bedanken hen hiervoor. Ons Instituut staat u graag op een zo professioneel mogelijke wijze bij in uw dagelijkse taken.

We willen zeker nog alle mandatarissen bedanken voor hun professionalisme en hun toewijding bij de organisatie van tal van vergaderingen op afstand, maar ook voor de webinars die zij de leden ter beschikking hebben gesteld in het kader van de permanente vorming. Daarnaast gaat onze dank ook uit naar alle medewerkers van het ITAA voor het werk dat zij dit jaar geleverd hebben.

We wensen u een gelukkig 2022.
En vooral, draag zorg voor de mensen die u dierbaar zijn en voor uzelf.

Bart Van Coile
Voorzitter

Frédéric Delrue
Ondervoorzitter

De wetgever scherpt de wet op de betalingsachterstand voor handelstransacties verder aan

De 'wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties' (hierna de 'WBH') is een belangrijk instrument tegen wanbetalers. De wet, die een Europese richtlijn omzet, werd in 2013 een eerste maal grondig herzien. In 2019 werd een bijzondere regeling opgenomen ter bescherming van kmo's als schuldeisers. In de praktijk is echter gebleken dat de huidige bepalingen onvoldoende streng zijn om de toenemende betalingsachterstand aan te pakken. De wetgever heeft daarom ingegrepen met de wet van 14 augustus 2021[1] (hierna de 'Wijzigingswet'), die met ingang van 1 februari 2022 de WBH verder zal aanscherpen.

Hierna bespreken we eerst het toepassingsgebied van de WBH, vervolgens de wettelijke betalingstermijn en het aanvangspunt daarvan, en tot slot de in de wet voorziene sancties en de matigingsbevoegdheid van de rechter met betrekking tot onbillijke bedingen. Daarbij ronden we telkens af met de nieuwigheden die de Wijzigingswet zal invoeren.

1. In welke gevallen geldt de WBH?

Het toepassingsgebied van de WBH is beperkt tot 'handelstransacties', wat wordt gedefinieerd als transacties **tussen ondernemingen** of **tussen ondernemingen en overheidsinstanties** die leiden tot het leveren van goederen of het verrichten van diensten tegen vergoeding.[2]

De regels van de WBH kunnen dus niet worden ingeroepen tegen consumenten die in gebreke blijven om hun facturen te betalen. Van belang is voorts dat de betalingsverplichting een tegenprestatie vormt voor de levering van goederen of het verstrekken van diensten. Als vuistregel kan worden verwezen naar de gevallen waarvoor facturen kunnen worden uitgeschreven.

2. Betalingstermijn van maximaal 60 dagen voor alle handelstransacties

Het uitgangspunt van de WBH is dat elke betaling dient te gebeuren binnen een termijn van 30 kalenderdagen vanaf de dag volgend op die van ontvangst van de factuur of van een gelijkwaardig betalingsverzoek wanneer de partijen zelf geen betalingstermijn zijn overeengekomen.[3]

De partijen kunnen onderling afwijken van de wettelijke betalingstermijn, maar termijnen langer dan 30 kalenderdagen moeten objectief gerechtvaardigd worden door de bijzondere aard of door bepaalde elementen van de overeenkomst.[4]

Onder het huidige recht geldt er bovendien een maximumtermijn van 60 kalenderdagen in twee specifieke gevallen:

- de schuldenaar is een overheidsinstantie; of
- de schuldeiser is een kmo[5] en de schuldenaar is dat niet. De wetgever wil kmo's aldus beschermen tegen de druk van grote ondernemingen.

In relaties tussen twee grote ondernemingen kan de onderling afgesproken betalingstermijn onder het huidige recht dus nog wél langer zijn dan 60 kalenderdagen.

Met de Wijzigingswet zal de wetgever de maximumtermijn van 60 kalenderdagen gelijktrekken voor álle handelstransacties, **ongeacht de omvang van de betrokken ondernemingen**.[6] Afwijken van die regel en toch een langere termijn dan 60 dagen

1 Wet van 14 augustus 2021 tot wijziging van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties, BS 30 augustus 2021 ('Wijzigingswet').
2 Art. 3 WBH.
3 Art. 4 WBH.
4 Art. 4, §2 WBH.
5 Onder het begrip 'kmo' moet worden verstaan: 'een onderneming die op het ogenblik van het sluiten van een handelstransactie valt binnen de criteria vastgesteld in artikel 1:24, § 1, van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.'
6 Voor specifieke sectoren zullen er bij koninklijk besluit wel nog langere termijnen kunnen worden toegestaan.

afdwingen, zal enkel in het nadeel van de schuldenaar zelf uitdraaien: de wettelijke betalingstermijn van 30 dagen zal dan gelden, met als gevolg dat er interesten beginnen te lopen na het verstrijken ervan (zie hierna).

3. Geen contractuele afspraken over de ontvangstdatum van de factuur

In de meeste gevallen begint de wettelijke of contractuele betalingstermijn krachtens de WBH te lopen vanaf de dag volgend op de dag van ontvangst van de factuur.

Onder het huidige recht kunnen ondernemingen het moment van ontvangst van de factuur contractueel vastleggen, waardoor de betalingstermijn kunstmatig kan worden opgeschoven. Om dit achterpoortje te sluiten, zullen contractuele afspraken tussen ondernemingen over de ontvangstdatum van de factuur door de Wijzigingswet worden verboden.[7] Dit naar analogie met handelstransacties tussen een onderneming en overheidsinstantie, waar dat verbod reeds geldt.[8]

Tevens verplichten de toekomstige regels de schuldenaar om alle nodige informatie te bezorgen aan de schuldeiser uiterlijk op het moment van ontvangst van de goederen of prestatie van de diensten, zodat die de factuur tijdig kan opmaken.[9]

4. Controle- en verificatieperiode maakt deel uit van de betalingstermijn van 60 dagen

In sommige gevallen zal er, op grond van de wet of overeenkomst, een procedure moeten worden doorlopen voor de aanvaarding of controle van de goederen of diensten. Indien de schuldenaar de factuur heeft ontvangen alvorens hij de goederen of diensten heeft kunnen aanvaarden of controleren, begint de betalingstermijn

7 Art. 2 WBH.
8 Art. 4, §2 *in fine* WBH.
9 Art. 2, 9° Wijzigingswet.

pas te lopen na de aanvaarding of controle. Om te vermijden dat de betalingstermijn wordt verlengd door artificieel lange aanvaardings- of verificatieprocedures, is de termijn van de procedure beperkt tot maximaal 30 kalenderdagen. In complexe gevallen kan een langere termijn worden toegestaan, indien dit uitdrukkelijk wordt overeengekomen tussen de partijen en dat niet kennelijk onbillijk is jegens de schuldeiser, die bovendien géén kmo mag zijn.[10]

Heel wat grote ondernemingen verlengen door middel van de controle- en verificatieperiode van 30 kalenderdagen de maximale betalingstermijn van 60 dagen naar een totaal van 90 dagen, hetgeen voor veel kmo's onhoudbaar lang is. De wetgever stuurt daarom de regel bij: met de Wijzigingswet zal de controle- en verificatieperiode integraal deel uitmaken van de betalingstermijn, met dus een totaal maximum van 60 dagen.[11]

5. Automatische verhoging van het openstaande bedrag met interesten en forfaitaire invorderingskosten

De interesten die van rechtswege beginnen te lopen bij het verstrijken van de wettelijke of bedongen betalingstermijn vormen de voornaamste bescherming van de WBH tegen wanbetalers. Na het verzenden van de factuur moet de schuldenaar dus geen bijkomende aanmaning sturen om de interesten te doen lopen.[12]

De interestvoet wordt bepaald volgens een referentie-interestvoet[13], vermeerderd met 8% en afgerond tot het hogere halve procentpunt.[14] Voor het tweede semester van 2021 bedraagt deze interestvoet 8%.

In transacties tussen ondernemingen onderling kan een andere interestvoet worden overeengekomen, zolang die niet kennelijk onbillijk is voor de schuldeiser (want dan kan de

10 Art. 4, §1, 3° WBH.
11 Art. 2, 10° Wijzigingswet.
12 Een ingebrekestelling blijft wel vereist om andere middelen te kunnen aanwenden t.a.v. een in gebreke blijvende schuldenaar, zoals een gedwongen uitvoering, het recht om zich op een schadebeding te beroepen of om een overeenkomst te ontbinden.
13 *I.e.* De rentevoet die de Europese Centrale Bank aanrekent voor basisherfinancieringstransacties.
14 Art. 2, 4° en 5 WBH. Deze interestvoet en wijzigingen ervan worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

interestvoet door de rechter herzien worden – zie hierna).[15]

In transacties tussen ondernemingen en overheidsinstanties kan er niet contractueel worden afgeweken van de vermelde interestvoet.

Bovenop de interesten, heeft de schuldeiser bij wanbetaling – van rechtswege en zonder ingebrekestelling – recht op de betaling van een forfaitaire vergoeding van 40 euro voor de eigen invorderingskosten, ongeacht het bedrag van de hoofdsom.[16] Eens de betalingstermijn is verstreken, is de vergoeding verschuldigd, ongeacht het al of niet bestaan van invorderingskosten en ongeacht de werkelijke omvang van die kosten, die overigens niet bewezen moeten worden.

De Wijzigingswet raakt slechts subtiel aan de bepalingen omtrent interesten en invorderingskosten, in die zin dat de schuldeiser niet langer 'recht heeft op' interest en een forfaitaire vergoeding voor invorderingskosten, maar dat het openstaande bedrag vanaf de dag nadat de betalingstermijn is verstreken van rechtswege en zonder ingebrekestelling daarmee wordt 'verhoogd'.[17] Voortaan zullen deze bijkomende bedragen dus **automatisch** bij het openstaande bedrag worden geteld, hetgeen zou moeten vermijden dat druk wordt uitgeoefend op ondernemingen om af te zien van de interesten en/of de forfaitaire vergoeding voor invorderingskosten bij laattijdige betaling.

In werkelijkheid liggen de invorderingskosten uiteraard vaak veel hoger dan 40 euro. In dat geval heeft de schuldeiser recht op een **redelijke schadeloosstelling** voor de invorderingskosten die het forfaitair bedrag overstijgen en die ontstaan zijn door de laattijdige betaling. Anders dan bij de forfaitaire vergoeding, wordt deze vergoeding niet automatisch bij het verschuldigde bedrag geteld en moet het bestaan en de omvang van de werkelijke kosten in beginsel wél worden bewezen.[18]

6. Matigingsbevoegdheid van de rechter bij 'onbillijke' bedingen

Ter verdere bescherming van schuldeisers met relatief weinig onderhandelingsmacht bepaalt de WBH dat van de wet afwijkende bedingen en praktijken (bv. afwijkende interestvoeten, afwijkende vergoedingen voor invorderingskosten…) op verzoek van de schuldeiser door de rechter kunnen worden gematigd.[19] Het relevante criterium hierbij is of er – alle omstandigheden in aanmerking genomen, met inbegrip van de goede handelspraktijken en de aard van het product of de dienst – een kennelijke onbillijkheid jegens de schuldeiser bestaat. De rechter heeft een marginale beoordelingsmarge, en moet onder meer nagaan of de schuldenaar objectieve redenen heeft om af te wijken van de wettelijke regeling. Het **contractueel uitsluiten van de betaling van interesten of de vergoeding van invorderingskosten** wordt in ieder geval als kennelijk onbillijk beschouwd.

Opvallend is dat deze matigingsbevoegdheid enkel geldt ten voordele van de schuldeiser. Een schuldenaar die geconfronteerd wordt met onbillijk korte betalingstermijnen of hoge interesten, kan zich niet beroepen op de WBH om deze bedingen of praktijken te laten toetsen. De wet is namelijk in het leven geroepen naar aanleiding van de Europese doelstelling om de betalingsachterstand aan te pakken, en beperkt zich daartoe. Dat wil niet zeggen dat de schuldenaar in de kou blijft staan. De WBH doet namelijk geen afbreuk aan artikel 1153 van het oud Burgerlijk Wetboek (BW) over de bevoegdheid van de rechter om de bedongen interesten te verminderen, artikel 1231 van het oud BW over de bevoegdheid van de rechter om een boetebeding te matigen en artikel 1244 van het oud BW over de bevoegdheid van de rechter om een betalingsuitstel toe te kennen.

De Wijzigingswet voert op dit vlak geen aanpassingen in.

7. Conclusie

Met de Wijzigingswet worden alweer een aantal achterpoortjes van de WBH gesloten. Voor de liquiditeitspositie van heel wat ondernemingen is dat ongetwijfeld een goede zaak. De praktijk waarbij de economisch sterkere partij zichzelf gratis krediet verschaft op de rug van de zwakkere partij, dient inderdaad te worden tegengegaan.

Anderzijds zullen ondernemingen de facturen die ze zelf ontvangen van hun handelspartners goed moeten nakijken en opvolgen, om de automatische verhoging met interesten en forfaitaire vergoeding voor invorderingskosten te vermijden.

Geert De Buyzer
Advocaat

Emilie Bogaerts
Advocaat

15 Art. 5 WBH.
16 Art. 6 WBH.
17 Art. 3 en 4 Wijzigingswet.
18 Indien er een gerechtelijke procedure werd opgestart, heeft de in het gelijk gestelde partij recht op een rechtsplegingsvergoeding voor kosten en erelonen van zijn/haar advocaat, hetgeen wel een forfaitaire tegemoetkoming betreft (art. 1022 Ger.W.).
19 Art. 7 WBH. De herziening door de rechter kan de schuldeiser niet méér rechten verlenen dan degene die hij krachtens deze wet zou genieten.

Boekhoudkundige verwerking van interesten wegens betalingsachterstand

In voorgaande bijdrage worden de nieuwe bepalingen omtrent de betalingsachterstand bij handelstransacties toegelicht. In sectie 5 worden de interesten en forfaitaire invorderingskosten besproken. Dit artikel sluit daarbij aan en bespreekt de boekhoudkundige verwerking van interesten en forfaitaire invorderingskosten wegens betalingsachterstand op basis van een ontwerpadvies[1] van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen.

Algemene boekhoudkundige principes

Bij het boeken van verwijlinteresten en forfaitaire vergoedingen voor invorderingskosten moet rekening worden gehouden met het algemene voorzichtigheidsbeginsel, maar evenzeer met de bepalingen die de Commissie voor Boekhoudkundige Normen in Advies 2012/17[2] omtrent de erkenning van opbrengsten en kosten toelichtte.

Bemerk dat het in de praktijk niet ongewoon is dat de leverancier zich echter niet beroept op de contractueel bepaalde verwijlinteresten of forfaitaire invorderingskosten wegens de commerciële band die hij met de klant onderhoudt, of wegens de kosten die de verwijlinteresten met zich meebrengen. Hieruit volgt onder meer dat, hoewel de wet of het contract de interesten van rechtswege en zonder ingebrekestelling een aanvang kunnen laten nemen, het niet aangewezen is voor de schuldeiser/verkoper/leverancier om automatisch een opbrengst of voor de schuldenaar/koper een kost te boeken zodra de betalingstermijn is verstreken.

Pas vanaf het moment waarop het bestuursorgaan oordeelt dat de bedragen effectief verschuldigd zijn, zal mogelijk overgegaan worden tot boeking.

Boeking bij de schuldenaar (koper)

Wanneer een koper zijn betalingsverplichtingen niet nakomt en hem interesten, forfaitaire invorderingskosten of andere bijdragen worden aangerekend, dan zal die als schuldenaar een schuld moeten opnemen op rekening “440 Leveranciers” (gecrediteerd), waarbij als tegenboeking de rekening “6500 Rente, commissies en kosten verbonden aan schulden” of de rekening “668 Andere niet-recurrente financiële kosten” wordt gebruikt (gedebiteerd).

Hierbij valt het aan te raden om gebruik te maken van gedetailleerde subrekeningen om rekening te houden met de aard en termijn van de schulden, bijvoorbeeld om de interestkosten van handelsschulden te onderscheiden van interestkosten die betrekking hebben op financiële schulden.

Boeking bij de schuldeiser (verkoper)

Bij de schuldeiser/leverancier/verkoper moet de inresultaatname als opbrengsten van de interesten of forfaitaire invorderingskosten of andere bijdragen die ontegensprekelijk verschuldigd zijn zeer omzichtig gebeuren. Niet alleen komt het het bestuursorgaan vooreerst toe om het moment in te schatten waarop zal vaststaan dat de bedragen verschuldigd zijn, bovendien mag de schuldeiser/leverancier/verkoper de opbrengsten niet boeken zolang de effectieve inning ervan onzeker is. Pas wanneer op basis van de vereisten van voorzichtigheid, eerlijkheid en goede trouw de effectieve inning zeker is (of wordt) mogen deze bedragen in resultaat genomen worden. Indien de schuldenaar daarentegen dubieus is en de inning onzeker is of in het gedrang komt, dan mogen deze bedragen niet als opbrengst in rekening genomen worden.

Vanaf het moment dat de bedragen effectief in de boekhouding mogen worden opgenomen, zal de leverancier de vordering boeken op rekening “400 Handelsdebiteuren”, met als tegenboeking een inresultaatname op rekening “751 Opbrengsten uit vlottende activa” of “769 Andere niet-recurrente opbrengsten”. De keuze voor het gebruik van een recurrente, dan wel een niet-recurrente opbrengstenrekening ligt in handen van het bestuursorgaan dat onder meer op basis van de regelmaat waarmee een dergelijke vordering wordt ingesteld, zal oordelen.

Prof. dr. Stijn Goeminne
Vakgroep Economie, Universiteit Gent

1 Boekhoudkundige verwerking van interesten en andere bedragen verschuldigd wegens betalingsachterstand, CBN, Ontwerpadvies van 2 juni 2021.
2 Erkenning van opbrengsten en kosten, CBN-advies 2012/17, 7 november 2012.

Van welke internationale organisaties is ITAA lid?

Het kantoor van het ITAA ligt op een unieke plaats binnen Europa: in hartje Brussel, waar ook alle organisaties van de Europese Unie die verband houden met het beroep, gevestigd zijn. Maar daarbuiten zijn er nog andere organisaties die van cruciaal belang zijn voor onze beroepsbeoefenaars. We belichten hierna de belangrijkste. Daarbij focussen we in eerste instantie op de internationale organisaties die zich inzetten voor de boekhoudkundige beroepen en vervolgens op de organisaties die hetzelfde doen voor de fiscale beroepen.

1. Kennis, lobbying, imago

Het is voor het ITAA van belang om te weten hoe andere landen bepaalde problemen aanpakken. Op die manier kan het Instituut oplossingen voorstellen, anderen inspireren, projecten ondersteuning bieden en de waarde van het beroep versterken.

Via de Europese beroepsorganisaties staat het ITAA in rechtstreeks contact met de Europese Commissie en het Europees Parlement. De informatie die zij ons geven, helpt ons om te anticiperen en om druk uit te oefenen op de Belgische overheid, zodat onze leden baat hebben bij de Europese reglementering. Zonder die voorinformatie zouden we ons een stuk sneller moeten aanpassen en was het UBO-register waarschijnlijk een pak minder gebruiksvriendelijk geweest.

Omdat het ITAA in Brussel gevestigd is, is het Instituut ook betrokken bij wat zich afspeelt in de wereld rondom en kan het in zijn communicatie voortdurend benadrukken welke rol zijn leden kunnen spelen. Ook de activiteiten van diverse internationale organisaties zijn erop gericht om zowel het imago van het beroep, als de toekomstperspectieven van de leden te verbeteren. Welke rol speelt het ITAA in die internationale organisaties? We bekijken het hierna.

2. IFAC

2.1. Doelstellingen en lidmaatschap

De in New York gevestigde *International Federation of Accountants* (IFAC) is de wereldorganisatie voor audit en boekhouding. IFAC lobbyt voor het beroep, ondersteunt de redactie, de goedkeuring en de uitvoering van normen, en verstrekt advies aan zijn leden, zodat het beroep tegen de tand des tijds bestand is. IFAC onderhoudt nauwe contacten met de onafhankelijke internationale organisaties voor normalisatie om er de stem van het beroep te laten horen.

IFAC vertegenwoordigt 3 miljoen accountants in de wereld, en telt 180 organisaties onder haar leden[1]. De procedure om te mogen toetreden tot IFAC is redelijk zwaar en dat verleent veel legitimiteit aan de toegetreden organisaties. Na de fusie van BIBF en IAB tot ITAA bestudeerden de diensten van IFAC de veranderingen in de identiteit van het nieuwe Instituut en op 8 juni 2021 werd de toetreding van het ITAA tot IFAC officieel bevestigd.

2.2. Waarom is ITAA lid?

België was een van de oprichters van IFAC in 1977: het Nationaal College der Accountants van België stond aan de wieg ervan. Het lidmaatschap van IFAC is om meerdere redenen belangrijk voor ons.

- **Imago**: Lid zijn van IFAC en de normalisatieregels mee helpen uitwerken, zijn elementen die bijdragen tot de bekendheid van onze leden en van ons Instituut als organisatie. In de meeste landen die geen lid zijn van IFAC is de economie onstabiel of heerst er een totalitair regime. IFAC publiceert ook een beoordeling per land en per instituut: *Statement of Membership Obligations* (SMO). Als het ITAA niet in die ranking zou opgenomen zijn, zou dat nadelig zijn voor ons imago.
- **Politiek**: Ook op politiek vlak is ons lidmaatschap belangrijk: dankzij de standpunten van IFAC, konden we een evenwicht vinden tussen het publieke belang en de belangen van de cliënten en van de beroepsbeoefenaars bij onze samenwerking met de kantoren en de FOD Economie over de reglementering van het beroep in de fusiewet. De FOD en de kantoren verwijzen vaak naar de kennis van IFAC en naar de internationale normen. Bovendien is het dankzij het kenniscentrum van IFAC mogelijk om inspiratie te vinden om moeilijkheden op te

1 'Global Impact Map', IFAC.

lossen, die ook betrekking kunnen hebben op de leden of het ITAA zelf, en om onze ervaringen te delen met andere organisaties.

2.3. Bestuur

De raad van bestuur van IFAC wordt verkozen door een benoemingscomité. De raad van bestuur van IFAC werd geraadpleegd door de PIOB (*Public Interest Oversight Board*) die door de toezichthoudende groep zelf werd opgericht. De huidige voorzitter is de Brit Alan Johnson.

3. FIDEF

3.1. Doelstellingen en lidmaatschap

De *Fédération Internationale des Experts-comptables et Commissaires aux Comptes francophones* (FIDEF) stelt zichzelf tot doel :

- parallel aan de Engelse stem, die overwegend in ons beroep wordt gebruikt of ter aanvulling daarvan, de Franstalige krachten te bundelen en een “Franstalige stem” te organiseren;
- de normalisatie te bevorderen op het vlak van boekhouden en het beroep bij haar Franstalige leden. FIDEF is door IFAC erkend als de enige organisatie die de Franstalige stem op wereldniveau en het organisatiemodel (met een duidelijke scheiding tussen de boekhoudkundige audit en de boekhoudkundige expertise, ook in de instituten) mag vertegenwoordigen;
- zijn leden te helpen met hun noden, moeilijkheden, vragen van alle aard, door antwoorden of oplossingen te zoeken bij de andere leden van FIDEF en door het verlenen van ondersteuning bij opleidingsactiviteiten;
- zijn leden te helpen om te zorgen voor een gelijkmatig technisch competentieniveau dat afgestemd is op de economische noden van elk land;
- de door IFAC in het Engels opgestelde teksten te vertalen naar het Frans en te zorgen voor de verspreiding van die vertalingen;
- grondige gedachtewisselingen te houden met zijn leden over de organisatie en de prerogatieven van nationale instituten voor boekhouding;
- zijn Franstalige leden te vertegenwoordigen bij internationale organisaties.

FIDEF telt 52 leden, uit 37 landen[2].

3.2. Waarom is ITAA lid?

FIDEF biedt toegevoegde waarde bij het:

- delen van de kosten bij de vertaling van IFAC-teksten naar het Frans;

- uitbreiden van het ITAA-netwerk door onze initiatieven met andere landen te delen;
- verbeteren van het imago van het ITAA door de actieve samenwerking en het delen van kennis met de landen waar het beroep minder sterk staat; en
- rechtstreeks versterken van onze contacten met de Ordre des Experts-Comptables in Frankrijk.

3.3. Bestuur

De huidige voorzitter van FIDEF is de Malinese Fatoumata Cisse Sidibe. ITAA-lid en ULB-professor Benoît Vanderstichelen is momenteel ondervoorzitter, een functie die hij deelt met de Tunesiër Slaheddine Zahaf.

2 ‘Carte des pays membres’, FIDEF.

4. Accountancy Europe

4.1. Doelstellingen en lidmaatschap

Accountancy Europe draagt bij tot het Europese politieke debat, met focus op : duurzame financiën, kmo's, fiscaliteit, reporting en audit.

Accountancy Europe groepeert 50 beroepsorganisaties, uit 35 landen, en vertegenwoordigt zo 1 miljoen accountants, auditors en belastingadviseurs.

4.2. Waarom is ITAA lid?

Accountancy Europe is de sterkste Europese organisatie. De organisatie streeft ernaar het imago van het beroep bij de beleidsmakers van de Europese Unie te verbeteren. Het is ook een goed geoliede lobbymachine. Het ITAA en het IBR stonden aan de wieg van de Fédération des Experts-Comptables Européens (FEE), de vroegere naam van Accountancy Europe, toen het duidelijk werd dat hoe langer hoe meer beroepsreglementering zou uitgaan van de EU.

4.3. Bestuur

De Brit Myles Thompson is voorzitter van Accountancy Europe en Christine Cloquet, ITAA-lid en bijzonder adviseur bij CFE, is ondervoorzitter. In die functie verdedigt zij vooral de belangen van de kleine kantoren.

5. EFAA

5.1. Doelstellingen en lidmaatschap

De *European Federation for Accountants and Auditors for SMEs* (EFAA) is een overkoepelende organisatie van nationale organisaties van accountants en auditors, waarvan de afzonderlijke leden hoofdzakelijk professionele diensten leveren aan kmo's in de Europese Unie en in heel Europa.

EFAA for SMEs telt momenteel 13 leden.

5.2. Waarom is ITAA lid?

Tussen 2000 en 2015 werd er door Accountancy Europe weinig aandacht besteed aan de kmo's en de kleine kantoren. EFAA heeft ervoor gezorgd dat Accountancy Europe zich ook meer op kmo's is gaan richten. In die zin heeft de concurrentie tussen beide organisaties een positief effect gehad.

Er bestaat ook een rechtstreekse band tussen EFAA en IFAC, dankzij de positie van Paul Thompson, die deels vanuit de Verenigde Staten werkt en die actief is geweest in het studiedepartement van IFAC. De informatiestroom van EFAA naar ITAA is zeer waardevol.

5.3. Bestuur

Naast de voorzitter, de Spanjaard Salvador Marin, heeft EFAA minimaal 3, en maximaal 5 bestuurders. De algemene vergadering kiest de bestuurders bij eenvoudige meerderheid. Op 25 juni 2021 werd Johan De Coster, Raadslid en lid van het uitvoerend comité van het ITAA, herbenoemd tot bestuurslid, en dit tot 2023.

6. CFE

6.1. Doelstellingen en lidmaatschap

De *Confédération Fiscale Européenne* (CFE) of *Tax Advisors Europe* werd in 1951 opgericht, met zetel in Brussel. CFE heeft meerdere doelstellingen:

- beschermen van de beroepsbelangen van de belastingadviseurs en de kwaliteit waarborgen van de door hen geleverde diensten inzake belastingen;
- uitwisselen van informatie over de nationale belastingwetgevingen en bijdragen tot de coördinatie en ontwikkeling van het belastingrecht in Europa; en
- betrekkingen onderhouden met de overheden op nationaal en internationaal niveau en met de autoriteiten van de Europese Unie de ervaring en de kennis van onze leden-belastingadviseurs delen in alle domeinen van de fiscaliteit en op het vlak van beroepsregels.

CFE publiceert standpunten (*déclarations d'opinion*) die gericht zijn aan de Europese autoriteiten (Europese Commissie, Europees Parlement, ...) of die betrekking hebben op de besluiten van bv. het Hof van Justitie van de EU. De organisatie heeft nauwe contacten met de vertegenwoordigers van de Europese Commissie en het Europees Parlement om de nieuwe wetgeving te bespreken.

De vertegenwoordigers van de Europese Commissie vragen geregeld om deel te mogen nemen aan de werkgroepen van CFE, om er de wetgevende initiatieven van de Europese Commissie te kunnen voorstellen of bespreken. CFE bevordert tevens de coördinatie van de nationale wetten die het beroep regelen en streeft naar de bescherming van elke nationale titel van belastingadviseur in Europa.

CFE verenigt 33 nationale organisaties uit 26 Europese landen en vertegenwoordigt meer dan 200.000 belastingadviseurs[3].

3 'Members', CFE.

6.2. Waarom is ITAA lid?

CFE is voor het ITAA vooral van belang omwille van zijn nauwe banden met de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), de Europese Commissie en tal van universiteiten. Samen met IFAC, is CFE de enige organisatie waarvan de werkzaamheden de Europese grenzen overschrijden.

6.3. Bestuur

Philippe Vanclooster, Raadslid van het ITAA, is lid van de raad van bestuur van CFE en tevens voorzitter van de Commissie Beroepszaken. Christine Cloquet, ITAA-lid en ondervoorzitter van Accountancy Europe, is bijzonder adviseur van CFE-voorzitter Piergiorgio Valente.

7. ETAF

7.1. Doelstellingen en lidmaatschap

De belangrijkste rol en opdracht van de *European Tax Advisor Federation* (ETAF) bestaat in de vertegenwoordiging van het beroep van belastingadviseur op Europees vlak. ETAF onderhoudt nauwe contacten met de Europese beleidsmakers om een goede belastingwetgeving en een goede wetgeving inzake het beroep te bevorderen, om bij te dragen tot de bestrijding van misbruiken en illegale activiteiten, en om te streven naar meer zekerheid en transparantie. ETAF verdedigt de onafhankelijkheid en het vertrouwelijke karakter van de activiteiten van de erkende belastingadviseurs en streeft naar een duurzame reglementering van het beroep. Op die manier waarborgt ETAF de fundamentele vrijheid van de beroepsbeoefenaar om zijn werkzaamheden in de interne markt uit te oefenen en draagt de organisatie zo bij tot de veiligheid en begunstiging van de Europese consumenten. ETAF is de belangrijkste gesprekspartner voor vragen over belastingen of het beroep, en draagt op die wijze proactief bij tot het vinden van oplossingen voor centrale thema's op het niveau van de Europese Unie.

ETAF is een Europese organisatie, die 280.000 belastingprofessionals verenigt uit Frankrijk, Duitsland, Italië, België, Roemenië en Hongarije. Oostenrijk is waarnemend lid van ETAF.

7.2. Waarom is ITAA lid?

De voornaamste reden waarom het ITAA lid is geworden van ETAF is om onze leden te vertegenwoordigen. Door toedoen van ETAF zijn andere landen voor ons een inspiratiebron en is het mogelijk om de belastingadviseurs die niet in België erkend zijn, toch aan de antiwitwaswetgeving te onderwerpen, en op die manier een vorm van oneerlijke concurrentie weg te nemen. ETAF werkt ook rond het imago van het beroep, onder meer door een charter op te stellen dat op de deontologie van haar leden is gebaseerd.

7.3. Bestuur

De Fransman Philippe Arraou is voorzitter van ETAF en Benoit Vanderstichelen heeft zitting in de Board, in naam van het ITAA.

- **Alexis de Biolley**
  External Affairs, ITAA

- **Gaëtan Hanot**
  Cel Communicatie, ITAA

Fiscus belicht thuiswerkvergoeding

Op datum van 14 juli 2020 heeft de fiscale administratie 'Circulaire 2020/C/100 over tussenkomsten van de werkgever voor thuiswerk', gepubliceerd of anders geschreven de 'kosten eigen aan de werkgever voor thuiswerk'. Bepaalde zaken in deze circulaire zorgden echter voor tal van onduidelijkheden en vragen bij de toepassing in de praktijk. Mede hierdoor heeft de fiscale administratie op datum van 26 februari 2021 een verbeterde 'Circulaire 2021/C/20 over tussenkomsten van de werkgever voor thuiswerk' gepubliceerd, die Circulaire 2021/C/100 van 14 juli 2020 vervangt en alzo een aantal praktische vragen beantwoordt. Zo bepaalde de fiscale circulaire van 14 juli 2020 bijvoorbeeld dat er slechts een thuiswerkvergoeding toegekend kon worden mits de werknemer ten minste 5 dagen per maand van thuis uit werkte. Dit in tegenstelling tot de RSZ-administratie, die aanvaardde dat men gemiddeld 1 thuiswerkdag per week had.

Voor welke werknemers?

Ter opfrissing. Op wie en in welke situaties is de circulaire 'tussenkomsten van de werkgever voor thuiswerk/ kosten eigen aan de werkgever' van toepassing ? Deze circulaire heeft betrekking op het thuiswerk dat wordt verricht **in de private lokalen van de werknemer**. Het werk dat wordt verricht in een satellietkantoor van de werkgever is géén thuiswerk. Een satellietkantoor wordt namelijk aangemerkt als behorende tot de werkvloer van de werkgever.

Onder **thuiswerk** wordt verstaan: elke vorm van organisatie en/of uitvoering van het werk waarin werkzaamheden die ook op de werkvloer van de werkgever zouden kunnen worden uitgevoerd, op regelmatige basis buiten die werkvloer worden uitgevoerd. De notie **werkvloer** moet hier ruim gezien worden en omvat de activiteiten van de werknemers die normaliter bij de klanten of op een andere locatie (bijvoorbeeld in een satellietkantoor van de werkgever, dit wil zeggen een gedecentraliseerd lokaal van de werkgever of een lokaal dat de werkgever aan de werknemer ter beschikking stelt) worden uitgevoerd.

Voorbeeld 1
Een werknemer die normaliter 1 dag per week in een satellietkantoor van de werkgever werkt, vervangt dit door een dag thuiswerk. Deze situatie valt onder de toepassing van de circulaire.

Voorbeeld 2
Een werknemer kiest ervoor om 1 dag per week te werken vanuit een satellietkantoor van de werkgever. Dat is geen thuiswerk en deze situatie valt bijgevolg niet onder de toepassing van de circulaire.

De circulaire heeft betrekking op het thuiswerk dat georganiseerd wordt in het kader van **normale werkdagen**. Zij regelt dus niet de problematiek van werknemers die buiten de normale werkuren (bv. 's avonds of in het weekend) thuis werken.

De in deze circulaire behandelde regeling kan **niet** op de in artikel 32 van het WIB 92 bedoelde bedrijfsleiders worden toegepast. Bedrijfsleiders hebben immers veelal de mogelijkheid om heel wat kosten rechtstreeks te laten dragen door de onderneming. Dat betekent niet dat ze geen aanspraak kunnen maken op een terugbetaling van kosten die eigen zijn aan de onderneming.

Een terugbetaling van kosten die eigen zijn aan de onderneming kan dan gebeuren op basis van bewijsstukken of forfaitair, op basis van ernstige en met elkaar overeenstemmende normen. De beoordeling hiervan gebeurt geval per geval.

De forfaitaire terugbetaling van kosten gebaseerd op ernstige en met elkaar overeenstemde normen kan het voorwerp uitmaken van een aanvraag tot voorafgaande beslissing bij de Dienst Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken (DVB).

De in deze circulaire behandelde regeling kan evenmin worden toegepast op werknemers die onder bijzondere regimes vallen, zoals bijvoorbeeld buitenlandse kaderleden, bij een 'salary split' (d.i. bij een gesplitste bezoldiging voor werknemers die in meerdere landen voor dezelfde werkgever werken), enz. Voor die bijzondere regimes geldt de regel dat de eventuele toekenning van forfaitaire terugbetalingen van kosten, gebaseerd op ernstige en met elkaar overeenstemmende normen, geval per geval moet worden bekeken. Dat kan het voorwerp uitmaken van een aanvraag tot voorafgaande beslissing bij de Dienst Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken (DVB).

Aantal thuiswerkdagen

De nieuwe Circulaire 2021/C/20 van 26 februari 2021, die trouwens in samenspraak met de RSZ tot stand is gekomen, biedt antwoorden op de verschillende praktische onduidelijkheden van de Circulaire 2020/C/100 van 14 juli 2020. Zo wordt voor fiscale doeleinden niet langer vereist dat een werknemer 5 dagen per maand van thuis uit werkt opdat er sprake zou zijn van 'structureel en op regelmatige basis thuiswerken'. Zoals voor de RSZ-administratie, zal **gemiddeld het equivalent van één werkdag per week** volstaan, op basis van volgende criteria :

Structureel en op regelmatige basis

Onder structureel en op regelmatige basis thuiswerken wordt hier verstaan: het equivalent van één werkdag per week (bv. één volledige werkdag per week, twee halve werkdagen per week of meerdere dagen van een paar uur die worden gepresteerd tijdens de normale arbeidstijd). De beoordeling hiervan gebeurt op maandbasis.

Voorbeeld 1
Een werknemer werkt voltijds. Om de ochtendspits te vermijden, werkt hij dagelijks de eerste twee uren van zijn normale werkdag van thuis uit. De rest van zijn werkuren zet hij voort op kantoor. Die eerste twee uren van de dag komen in aanmerking voor de vaststelling van structureel en regelmatig thuiswerk.

Voorbeeld 2
De werkgever stelt een rotatiesysteem in waarbij de werknemers in groepen worden opgedeeld en elke groep gedurende 1 week per maand thuis werkt en de overige weken op kantoor. Deze werknemers werken een equivalent van één werkdag per week thuis. Het gaat om structureel en regelmatig thuiswerk.

Voorbeeld 3
Een werknemer werkt deeltijds aan 50 %. De werkgever stelt een rotatiesysteem in waarbij de werknemers in groepen worden opgedeeld en elke groep gedurende 1 week per maand thuis werkt en de overige weken op kantoor. De werknemer werkt in die week op dinsdag en donderdag thuis. De werknemer werkt op maandbasis slechts 2 werkdagen thuis. Het gaat niet om structureel en regelmatig thuiswerk. In dit geval geldt de forfaitaire vergoeding niet.

De terugbetaling kan dan enkel als een ***niet-belastbare kostenvergoeding*** worden aangemerkt, op voorwaarde dat het dubbele bewijs wordt geleverd dat de vergoeding dient tot het dekken van kosten eigen aan de werkgever en dat de vergoeding daaraan ook daadwerkelijk wordt besteed.

De werkgever kan die vergoeding echter ***forfaitair*** vaststellen wanneer het bedrag is bepaald volgens ernstige en met elkaar overeenstemmende normen. De beoordeling hiervan gebeurt geval per geval.

De werkgever kan, met het oog op rechtszekerheid, hiervoor een aanvraag tot voorafgaande beslissing bij de Dienst Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken (DVB) indienen.

Voorbeeld 4
Een werknemer werkt deeltijds aan 80 %. De werknemer werkt telkens als volgt: van de 4 werkdagen per week werkt hij 1 dag thuis. Deze situatie voldoet aan structureel en regelmatig thuiswerk.

Voorbeeld 5
Een werknemer is voor zijn werkgever actief bij diverse klanten. Een deel van zijn normale werkuren werkt hij thuis, bijvoorbeeld voor het vervullen van administratieve handelingen. Deze uren thuiswerk komen in aanmerking voor de vaststelling van structureel en regelmatig thuiswerk.

Niet-structureel thuiswerk

Onder niet-structureel thuiswerk wordt hier verstaan: elke vorm van thuiswerk waarbij niet wordt voldaan aan de voorwaarde dat er ten minste voor het equivalent van één werkdag per week aan thuiswerk moet worden gedaan. Worden bijvoorbeeld hier beoogd, de werknemers:

- die van hun normale werkuren slechts een paar uur per maand thuiswerken;
- die hun normale werkuren op de werkvloer of elders presteren, maar daarbuiten (bv. 's avonds of in het weekend) thuis administratie in orde brengen; of
- die een volledige kalendermaand afwezig zijn (bv. bij ziekte gedurende een volledige maand, zwangerschapsverlof, loopbaanonderbreking, langere periodes van technische werkloosheid).

Wanneer niet voldaan is aan de voorwaarden voor structureel thuiswerk, dan geldt de forfaitaire vergoeding niet. Ook geen percentage ervan.

De terugbetaling kan dan enkel als een ***niet-belastbare vergoeding*** worden aangemerkt op voorwaarde dat de werkgever het dubbele bewijs levert dat de vergoeding bestemd is voor het dekken van kosten die hem eigen zijn en de vergoeding ook daadwerkelijk aan dergelijke kosten is besteed.

De werkgever kan die vergoedingen ***forfaitair*** vaststellen, zonder dat ze de aard van werkelijke kosten verliezen, wanneer hun bedrag is bepaald volgens ernstige normen die het resultaat zijn van herhaalde waarnemingen en steekproeven. De werkgever moet het bewijs leveren dat het forfaitair bedrag is vastgesteld overeenkomstig ernstige normen en criteria, en het derhalve overeenstemt met de werkelijkheid. De beoordeling hiervan gebeurt geval per geval.

De werkgever kan, met het oog op rechtszekerheid, hiervoor altijd een aanvraag tot voorafgaande beslissing bij de Dienst Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken (DVB) indienen.

Voorbeeld 1
Een werknemer die normaal gezien voltijds werkt is gedurende eenzelfde maand 3 weken ziek en heeft tijdens de 4e week gedurende 5 dagen van thuis uit gewerkt. Hier is voldaan aan de voorwaarde van structureel en regelmatig thuiswerk.

Voorbeeld 2
Een werknemer die normaal deeltijds werkt is gedurende eenzelfde maand 3 weken ziek en heeft tijdens de 4e week gedurende 5 halve dagen van thuis uit gewerkt. Hier is niet voldaan aan de voorwaarde van structureel en regelmatig thuiswerk.

Bedrag van de vergoeding

De forfaitaire thuiswerkvergoeding dekt alle kantoorkosten. Verder in dit artikel vindt u een overzicht van de mogelijke kantoorkosten. Een werkgever kan aan zijn werknemers die structureel en op regelmatige basis een substantieel deel van hun arbeidstijd aan thuiswerk doen, vanaf 1 april 2020 een forfaitaire vergoeding van **maximum 129,48 euro per maand** toekennen. Daarvóór was dat maximum 126,94 euro.

Belangrijk om te vermelden is dat de regering beslist heeft om het maximumbedrag van 129,48 euro per maand, voor de maanden april, mei en juni 2021 te verhogen tot een **maximum van 144,31 euro per maand**.

De administratie aanvaardt de toekenning van dit forfait op voorwaarde dat de werknemer regelmatig en structureel thuiswerkt en de werkgever niet op een andere manier in de kantoorkosten tussenkomt (bv. wanneer de werkgever een deel van de elektriciteitskosten ten laste neemt).

De forfaitaire vergoedingen die een terugbetaling van eigen kosten van de werkgever zijn, moeten worden verantwoord door individuele **fiches**. Op de fiche nr. 281.10 (inkomsten 2020) moet naast rubriek b) van vak 27 'diverse inlichtingen', 'JA – ernstige normen' worden vermeld.

Gelet op het belang van de niet-belastbare terugbetaling van eigen kosten van de werkgever in het kader van thuiswerk, zal vanaf inkomstenjaar 2022, naast de reeds gevraagde vermeldingen steeds het totale bedrag van de vergoedingen moeten worden vermeld in het vak 'diverse inlichtingen' van de fiche nr. 281.10.

Dat principe zal in algemene zin vanaf het inkomstenjaar 2022 worden toegepast voor alle terugbetalingen van eigen kosten van de werkgever en worden uitgebreid voor de fiche 281.20.

Wanneer het maandelijks toegekende bedrag **hoger is** dan het maximumbedrag en er geen bewijsstukken worden geleverd om de hoogte van dat bedrag te verantwoorden, wordt het belastbare gedeelte van de vergoeding, nl. het gedeelte van de vergoeding dat het maximumbedrag overschrijdt, onderworpen aan de bedrijfsvoorheffing en moet het als een bezoldiging worden vermeld op de fiche nr. 281.10 van de betrokken werknemers.

Verder is het nuttig om het volgende te vermelden:

- In geval van **deeltijdse prestaties** moet het maximumbedrag niet evenredig worden verminderd.

Als een deeltijdse werknemer effectief structureel en op regelmatige basis aan thuiswerk doet, mag de werkgever de maximale forfaitaire vergoeding toekennen, ongeacht het aantal uren van de arbeidsovereenkomst.
- Het bedrag van de forfaitaire vergoeding mag ook worden uitbetaald tijdens het normale jaarlijkse **verlof**.
- Op basis van een objectieve verantwoording zal het vanaf nu mogelijk zijn om **verschillende bedragen** voor thuiswerk toe te kennen, waarbij het onderscheid gebaseerd is op de functiecategorie van de werknemers of de feitelijke omstandigheden waarin het thuiswerk wordt georganiseerd, zonder dat daarvoor een ruling vereist is.
  Wanneer evenwel wordt vastgesteld dat die differentiatie erop gericht is om een welbepaald personeelslid een hogere kostenvergoeding toe te kennen zonder dat daarvoor een afdoende verantwoording bestaat, of dat er een 'personeelscategorie' wordt ingesteld met datzelfde doel, dan zal dat niet worden aanvaard. Om discussie hieromtrent te vermijden, is het dus toch aangewezen om een ruling te vragen.

Kantoorkosten

De forfaitaire vergoeding dekt **alle** kantoorkosten: kantoorkosten zijn alle kosten die courant moeten worden gemaakt om de beroepsactiviteit op een normale manier te kunnen uitoefenen.

Zijn bijvoorbeeld begrepen in de forfaitaire vergoeding:
- het gebruik van een kantoorruimte bij de werknemer thuis (inclusief huur en eventuele afschrijvingen van de ruimte);
- printer- en computermateriaal (hiermee wordt niet de printer en de computer zelf bedoeld, maar bijvoorbeeld papier, een usb-stick, muismatje, inkt,...);
- kantoorbenodigdheden (mappen, cursusblokken, balpen, ...);
- nutsvoorzieningen, zoals water, elektriciteit en verwarming;
- het onderhoud van de kantoorruimte;
- de verzekering;
- de onroerende voorheffing; en
- koffie, water, versnaperingen.

Sommige werkgevers vragen of het mogelijk is om naast de forfaitaire vergoeding tussen te komen in de door de werknemer gefinancierde aankopen van **kantoormeubilair of informaticamateriaal**. Meer bepaald gaat het dan om de terugbetaling van de volgende elementen (beperkende opsomming):
- bureaustoel;
- bureautafel;
- bureaukast;
- functionele bureaulamp;
- tweede computerscherm;
- printer/scanner;
- toetsenbord;
- muis, voetmuis, trackpad of trackball;
- hoofdtelefoon; of
- specifieke apparatuur die personen met een handicap nodig hebben om vlot te kunnen werken met de pc.

Een **ergonomische bureaustoel, bureautafel, muis, trackpad of trackball** kan in aanmerking komen wanneer de werkgever dit type kantoormeubilair en informaticamateriaal in normale omstandigheden ter beschikking stelt op de werkvloer.

De administratie aanvaardt dat de terugbetalingen (in dit geval boven op de forfaitaire vergoeding) van het hiervoor vermelde kantoormeubilair of informaticamateriaal worden aangemerkt als een terugbetaling van eigen kosten van de werkgever, zonder dat deze terugbetalingen van de forfaitaire vergoeding in mindering moeten worden gebracht, mits die terugbetalingen:
- gebaseerd zijn op werkelijke bewijsstukken; en
- ze verband houden met investeringen die noodzakelijk zijn om de beroepsactiviteit thuis op een normale wijze te kunnen uitvoeren.

De werkgever moet de bewijsstukken ter beschikking houden.

Worden hier echter **niet** bedoeld als gefinancierde aankopen van kantoormeubilair en informaticamateriaal :
- de terugbetaling van investeringen die een privéuitgave zijn (bv. de terugbetaling van investeringen die aan de woning van de werknemer worden verricht, zoals de plaatsing van deuren, wanden, luxueuze inrichting en alle meubilair dat onroerend door bestemming wordt doordat het in de muur of vloer is ingewerkt of eraan is vastgehecht). Een dergelijke terugbetaling vormt een belastbaar voordeel van alle aard;
- de terugbetalingen van uitgaven die de aard van eigen kosten van de werkgever op een onredelijke wijze overstijgen. Dat kan worden afgemeten door de vergelijking te maken met het kantoormeubilair of informaticamateriaal dat de werkgever in normale omstandigheden ter beschikking stelt op de werkvloer. Al wat daarboven uitstijgt wordt hier beoogd (bv. extra grote computerbeeldschermen die eerder bestemd zijn voor films of computerspelen, maar die ook gebruikt kunnen worden voor thuiswerk, een dure design-bureaulamp, zeer dure bureaustoelen,...).
  Het deel dat op onredelijke wijze de terugbetaling van een eigen kost van de werkgever overstijgt, vormt een belastbaar voordeel van alle aard. Dit zal geval per geval worden bekeken.

Tip
In geval van **deeltijdse prestaties** moet het bedrag van dergelijke terugbetalingen niet evenredig worden verminderd in functie van het aantal uren van de arbeidsovereenkomst.

Eenmalige terugbetalingen moeten **redelijk** blijven. Dit betekent concreet dat bijvoorbeeld niet zal worden aanvaard dat jaarlijks de volledige kost voor de aankoop van een bureaustoel wordt terugbetaald, daar waar de normale gebruiksduur van die bureaustoel 10 jaar bedraagt.

De werkgever is evenwel niet verplicht om de terugbetaling in één keer te verrichten. Met de werknemer

kan worden afgesproken om de terugbetaling te **spreiden** over een aantal jaren, bijvoorbeeld de normale gebruiksduur van de bureaustoel.

Er wordt van de volgende normale gebruiksduur uitgegaan:
- bureaustoel: 10 jaar;
- bureautafel: 10 jaar;
- bureaukast: 10 jaar;
- bureaulamp: 5 jaar;
- tweede computerscherm: 3 jaar;
- printer/scanner: 3 jaar; en
- andere randapparatuur: 3 jaar.

Wanneer de beroepsactiviteit of het thuiswerk wordt beëindigd vóór het verstrijken van de normale gebruiksduur van de investeringen en de werknemer de reële restwaarde (of een deel ervan) niet moet terugbetalen aan de werkgever, dan moet de reële **restwaarde** van de investering (of het verschil van de reële restwaarde en de terugbetaling door de werknemer) op dat ogenblik als een voordeel van alle aard worden belast.

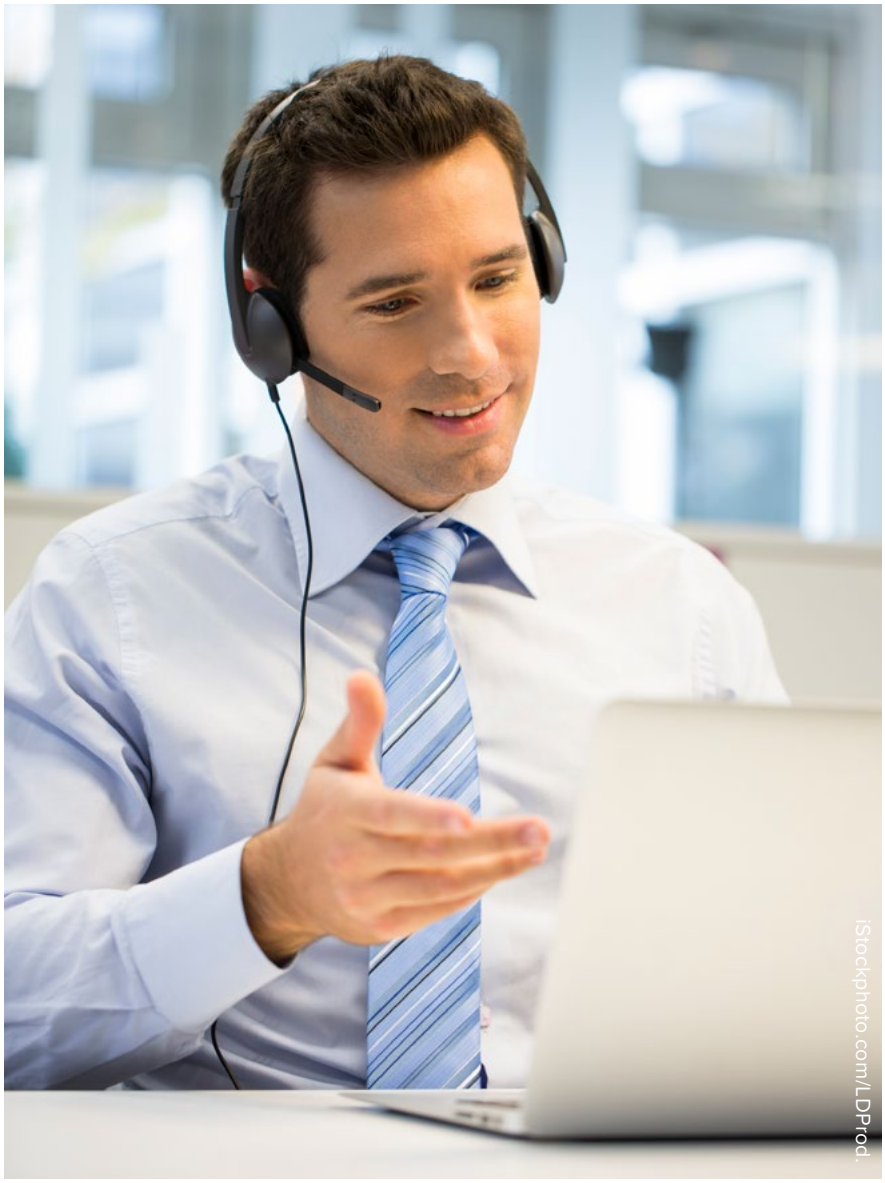
Professioneel gebruik van privé-internetaansluiting en -abonnement

Wanneer het internet door de werknemer werkelijk wordt gebruikt in het kader van thuiswerk, mag de tussenkomst van de werkgever forfaitair worden vastgesteld tot **maximum 20 euro per maand**, dit bedrag wordt niet geïndexeerd.

In geval van deeltijdse prestaties moet het maximumbedrag niet evenredig worden verminderd.

De administratie aanvaardt de toekenning van dit forfait op voorwaarde dat de werkgever niet op een andere manier in deze kosten van de privé-internetaansluiting en het internetabonnement tussenkomt (bv. door een deel van de factuur van het internetabonnement ten laste te nemen).

Wanneer het maandelijks toegekende bedrag hoger is dan 20 euro, en er

geen bewijsstukken worden geleverd om de hoogte van dit bedrag te verantwoorden, wordt het belastbare gedeelte van de vergoeding, nl. het gedeelte van de vergoeding dat 20 euro overschrijdt, onderworpen aan de bedrijfsvoorheffing en moet het als een belastbare bezoldiging worden vermeld op de fiches nr. 281.10 van de betrokken werknemers.

Het bedrag dat wel kan worden aanvaard als een terugbetaling van een eigen kost van de werkgever moet vanaf het inkomstenjaar 2022 worden vermeld op de fiches 281.10 in het vak 'diverse inlichtingen'.

Voorbeeld

Een werknemer werkt op regelmatige basis thuis, maar voldoet niet aan de voorwaarde van structureel en regelmatig thuiswerk (het equivalent van één werkdag per week, te beoordelen op maandbasis).

De werkgever kent een vergoeding van 20 euro toe voor de maanden waarin de werknemer voor zijn thuiswerk gebruik maakt van zijn eigen internetabonnement.

Deze vergoeding kan worden aangemerkt als de terugbetaling van eigen kosten van de werkgever.

Professioneel gebruik van privécomputer, eigen tweede beeldscherm of eigen printer/scanner

Wanneer de privécomputer door de werknemer werkelijk wordt gebruikt in het kader van zijn thuiswerk, mag de tussenkomst van de werkgever forfaitair worden vastgesteld tot **maximum 20 euro per maand.** Dit bedrag wordt niet geïndexeerd.

In geval van **deeltijdse prestaties** moet het maximumbedrag niet evenredig worden verminderd.

De administratie aanvaardt de toekenning van dit forfait op voorwaarde dat de werkgever niet op een andere manier in de kosten tussenkomt (bv. door een deel van de aankoopprijs van de computer ten laste te nemen of door zelf in een draagbare pc of tablet te voorzien).

Wanneer het maandelijks toegekende bedrag **hoger** is dan 20 euro en er geen bewijsstukken worden geleverd om de hoogte van dat bedrag te verantwoorden, wordt het gedeelte van de vergoeding dat de 20 euro overschrijdt, onderworpen aan de bedrijfsvoorheffing en moet het als bezoldiging worden vermeld op de fiche nr. 281.10 van de betrokken werknemers.

Het bedrag dat wel kan worden aanvaard als een terugbetaling van een eigen kost van de werkgever moet vanaf het inkomstenjaar 2022 worden vermeld op de **fiche** 281.10 in het vak 'diverse inlichtingen'.

Worden hier bedoeld: alle soorten van computerinstallaties, zowel desktops als draagbare pc's (laptops) en tablets, evenals de randapparatuur en noodzakelijke software voor de uitoefening van het thuiswerk. Er kan naast de maandelijkse vergoeding van maximum 20 euro per maand voor het professioneel gebruik van de privécomputer, géén extra vergoeding worden toegekend voor het professioneel gebruik van eigen randapparatuur.

Voorbeeld 1
Een werknemer werkt twee dagen per week thuis. Voor zijn thuiswerk gebruikt hij zijn eigen laptop en printer. De werkgever kent de volgende forfaitaire vergoedingen toe:
- thuiswerkvergoeding: 129,48 euro per maand; en
- vergoeding voor het gebruik van de privécomputer en printer: 20 euro per maand.

Deze vergoedingen kunnen worden aangemerkt als een terugbetaling van eigen kosten van de werkgever.

Voorbeeld 2
Een werknemer werkt op regelmatige basis thuis, maar voldoet niet aan de voorwaarde van structureel en regelmatig thuiswerk (het equivalent van één werkdag per week, te beoordelen op maandbasis). De werkgever kent een vergoeding toe van 20 euro per maand voor de maanden waarin de werknemer voor zijn thuiswerk gebruik maakt van zijn privécomputer en printer. Deze vergoeding kan worden aangemerkt als de terugbetaling van eigen kosten van de werkgever.

Professioneel gebruik van eigen tweede computerscherm of eigen printer/scanner zonder privécomputer

Wanneer enkel een eigen tweede computerscherm en/of printer/scanner van de werknemer (beperkende opsomming) wordt gebruikt voor de beroepsactiviteit – de computer wordt ter beschikking gesteld door de werkgever –, dan geldt het forfait van 20 euro voor het gebruik van een privécomputer niet.

In dat geval kan worden aanvaard dat een vergoeding van **5 euro per maand per item** gedurende **maximaal 3 jaar** wordt toegekend. Er geldt echter een absolute begrenzing van **maximaal 10 euro per maand.**

Deze maximumbedragen moeten niet evenredig worden verminderd in geval van **deeltijdse prestaties**.

De administratie aanvaardt de toekenning van dit forfait op voorwaarde dat de werkgever niet op een andere manier in deze kosten van een eigen tweede computerbeeldscherm of printer/scanner tussenkomt (bv. door een deel van de aankoopprijs van het eigen tweede computerscherm of de printer/scanner ten laste te nemen of dat materiaal ter beschikking te stellen van de werknemer).

Cumul van verschillende forfaitaire vergoedingen

Uit het voorgaande blijkt dat wordt aanvaard dat de werkgever boven op de forfaitaire thuiswerkvergoeding van 129,48 euro per maand (of 144,31 euro per maand voor de maanden april, mei en juni 2021) de volgende bijkomende forfaitaire vergoedingen mag toekennen:

- een vergoeding van maximum 20 euro per maand voor het professioneel gebruik van een privé-internetaansluiting en -abonnement; en
- een vergoeding van maximum 20 euro per maand voor het professioneel gebruik van de privécomputer met randapparatuur; of
- een vergoeding van maximum 10 euro per maand voor het professioneel gebruik van een eigen tweede computerscherm of printer/scanner zonder privécomputer.

Enkel terugbetaling van kantoormeubilair of informaticamateriaal

De administratie aanvaardt dat terugbetalingen van kantoormeubilair of informaticamateriaal dat noodzakelijk is om de beroepsactiviteit thuis op een normale wijze te kunnen uitvoeren, worden aangemerkt als een **terugbetaling van eigen kosten van de werkgever**.

Voorbeeld
Een werkgever betaalt in het kader van het thuiswerk enkel de door de werknemer aangekochte bureaustoel terug (het betreft een standaardbureaustoel). Deze vergoeding kan in aanmerking worden genomen als een eigen kost van de werkgever. Op de fiche 281.10 (inkomsten 2020) moet naast rubriek b) van vak 27 'diverse inlichtingen', de vermelding 'JA – bewijsstukken' worden vermeld.

Voor de fiche 281.10 met betrekking tot het inkomstenjaar 2022 zal daarnaast worden voorzien in de vermelding van het bedrag van de terugbetaling van de bureaustoel.

Wanneer de werkgever binnen de normale gebruiksduur opnieuw een bureaustoel zou terugbetalen, zal die terugbetaling een belastbare bezoldiging uitmaken.

Enkel terbeschikkingstelling van kantoormeubilair of informaticamateriaal

Aangezien het hier gaat om een terbeschikkingstelling van het materiaal door de werkgever, is de werknemer geen eigenaar, noch titularis van het materiaal. De administratie aanvaardt dat de terbeschikkingstelling van bepaalde goederen die noodzakelijk zijn om de beroepsactiviteit thuis op een normale wijze uit te voeren, **geen** aanleiding geeft tot het belasten van een **voordeel van alle aard**. Hier worden de goederen bedoeld die hiervoor werden opgesomd.

De terbeschikkingstelling van goederen die de behoeften van het thuiswerk op onredelijke wijze overstijgen (bv. een dure design-bureautafel, ...), geeft **wél** aanleiding tot een belastbaar voordeel van alle aard. Dat kan worden afgemeten door een vergelijking te maken met het kantoormeubilair of informaticamateriaal dat de werkgever in normale omstandigheden ter beschikking stelt op de werkvloer. Al wat daarboven uitstijgt, wordt hier beoogd.

Wat het persoonlijk gebruik van een kosteloos ter beschikking gestelde pc, tablet, internetaansluiting, mobiele telefoon of vast of mobiel telefoonabonnement betreft, blijven de bepalingen gelden van de circulaires betreffende de voordelen van alle aard voor het persoonlijk gebruik van een kosteloos ter beschikking gestelde pc, tablet, internetaansluiting,

Wanneer de werknemer de ter beschikking gestelde goederen mag behouden na de beëindiging van de beroepsactiviteit of het thuiswerk, dan moet de reële **restwaarde** van de investering op dat ogenblik wél als een voordeel van alle aard worden belast. Dat bedrag mag worden verminderd met de eigen bijdrage van de werknemer in het voordeel.

Circulaire 2021/C/20 trad in werking op 1 maart 2021, met dien verstande dat de administratie rekening houdt met de erin opgenomen principes voor de situaties van thuiswerk die zich hebben voorgedaan vanaf 1 januari 2020.

Christophe Meesters
Gecertificeerd belastingadviseur

eStox, uw beveiligde digitale effectenregister

Discretie verzekerd

UBO-verplichtingen worden automatisch nagekomen

Altijd en overal beschikbaar

Een digitaal register met talrijke voordelen, aangeboden door de notarissen, de accountants en de belastingconsulenten.

eStox

www.estox.be

Powered by notaris.be ITAA